

U skladu s članom 8 Zakona o Službenom glasniku Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi 1/00 i 17/04) i Odlukom o davanju ovlaštenja Zakonodavnoj komisiji Skupštine Brčko distrikta BiH, broj 01-02-140/09 od 28. oktobra 2009. godine (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 33/09) Zakonodavna komisija, na 64. sjednici održanoj 29. novembra 2011. godine utvrdila je prečišćeni tekst Zakona o dječijoj zaštiti Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, koji čine Zakon o dječijoj zaštiti Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 1/03) s izmjenama i dopunama Zakona o dječijoj zaštiti Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi 4/04, 21/05, 19/07 i 2/08).

Broj: 01.3-05-1187/11
Brčko, 29. novembra 2011.godine

PREDSJEDAVALA
ZAKONODAVNE KOMISIJE

Ilija Marić, s.r.

Z A K O N
O DJEČIJOJ ZAŠTITI
BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
-prečišćeni tekst-

I. OPĆE ODREDBE

Član 1

Dječija zaštita ima za cilj da se svakom djetetu osiguraju približno jednaki uslovi za zdrav i pravilan tjelesni, intelektualni i emocionalni razvoj u porodici.

Član 2

Pravo po ovom zakonu ostvaruju lica koja imaju prebivalište na području Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Distrikt) u skladu s članom 11 Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine uz kontinuirano praćenje i uvid na prijavljenoj adresi mjesta prebivališta podnosioca zahtjeva, a od strane radnika Pododjela za socijalnu zaštitu.

Stalno mjesto prebivališta dokazuje se i sljedećim dokumentima:

- a) dokaz o posjedovanju nepokretne imovine (kuća ili stan),
- b) podstanarskim ugovorom objerenim kod nadležnog organa.

Član 3

Porodica u smislu ovog zakona je životna zajednica roditelja i djece i drugih srodnika.

Porodicu čine krvni, tazbinski i adoptivni srodnici bez obzira na stepen srodstva.

Član 4

Prihod u smislu ovog zakona se smatra ukupno neto primanje ostvareno u toku jedne godine.

Član 5

Ukupan prihod domaćinstva čine prihodi koje članovi ostvaruju po osnovu:

1. plata i drugih primanja iz radnog odnosa;
2. starosne invalidske i porodične penzije;
3. poljoprivredne djelatnosti;
4. primanja po propisima o boračko-invalidskoj zaštiti i zaštiti civilni žrtava rata;
5. prihoda ostvarenih po osnovu imovinskih prava;
6. dopunskog rada.

Prihod od poljoprivrednih djelatnosti u smislu stava 1 tačke 3 ovoga člana smatra se katastarski prihod iz prethodne godine koji se dijeli s dvanaest (12) mjeseci i s brojem članova domaćinstva .

Prihod ostvaren po osnovu imovinskog prava u smislu stava 1 tačke 5 ovoga člana smatra se prihod ostvaren prodajom imovine ili davanjem u zakup ili najam.

Prihod u smislu stava 1 ovoga člana ne smatra se novčana naknada po osnovu invaliditeta za tjelesno oštećenje, novčana naknada za pomoć i njegu od drugog lica, dodatak na djecu i stipendija učenika i studenata.

Član 6

Prosječna plata u smislu ovog zakona definiše se kao ukupna plata u toku jedne godine podijeljena na 12 mjeseci.

Član 7

Posebna zaštita u smislu ovog zakona je, društvena zaštita i poseban tretman prema djeci bez roditeljskog staranja ili bez jednog roditelja, djeci ometenoj u fizičkom ili psihičkom razvoju, te djeci čiji je roditelj invalid.

II. PRAVA U OBLASTI DJEČIJE ZAŠTITE

Član 8

Prava u oblasti dječije zaštite u smislu ovoga zakona su:

1. naknada plate za vrijeme porodiljskog ili produženog porodiljskog odsustva i odsustva sa rada zaposlenog roditelja i usvojioca radi njege djeteta;
2. majčinski dodatak;
3. pomoć za opremu novorođenčeta;
4. doplatak za djecu;
5. posebni psihosocijalni tretman bračnih drugova koji žele djecu i trudnicama.

**1. Naknada plate za vrijeme porodiljskog ili
produženog porodiljskog odsustva i odsustva s rada
zaposlenog roditelja i usvojioca radi njege djeteta**

Član 9

Naknada plate ženi-majci, odnosno ocu, usvojiocu ili staraocu djeteta u radnom odnosu za vrijeme dok odsustvuje s posla radi trudnoće, porođaja odnosno njege djeteta ostvaruje se u skladu s zapisima o radnim odnosima koji važe u Distriktu.

2. Majčinski dodatak

Član 10

Pravo na majčinski dodatak ostvaruje svaka nezaposlena majka, koja na Zavodu za zapošljavanje Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Zavod) ima prijavu, te je kao takva na evidenciji najmanje 6 mjeseci, što dokazuje uvjerenjem iz Zavoda, te priloženom dokumentacijom koja se traži članom 2 stavom 2 ovoga zakona.

Majčinski dodatak se isplaćuje u trajanju od tri (3) mjeseca i iznosi 15% od prosječne mjesečne plate u Distriktu, utvrđene prema posljednjem objavljenom podatku od Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Direkcija) (u daljnjem tekstu: prosječna plata).

Član 11

Pravo na majčinski dodatak, u skladu sa ovim zakonom, ostvaruje se za svu djecu u porodici u trajanju od 90 dana (3 mjeseca) od dana rođenja djeteta na osnovu podnesenog zahtjeva.

Ako lice iz člana 10 ovog zakona podnese zahtjev za majčinski dodatak u roku od 30 dana od dana rođenja djeteta, pravo na majčinski dodatak ostvaruje od dana rođenja djeteta, a ako zahtjev podnese poslije tog roka, pravo ostvaruje od prvog dana u narednom mjesecu.

Ukoliko lice iz člana 10 ovoga zakona podnese zahtjev poslije isteka roka od 90 dana (3 mjeseca) od dana rođenja djeteta, isto ne može ostvariti pravo na majčinski dodatak.

3. Pomoć za opremu novorođenčeta

Član 12

Pravo na pomoć za opremu novorođenčeta ostvaruje se bez izuzetka za svako novorođeno dijete u porodici, ukoliko roditelj novorođenog djeteta uz prijavu mjesta prebivališta i rodni list novorođenog djeteta podnese zahtjev u roku od mjesec dana. Nadzor nad ostvarivanjem ovog prava vrši nadležno Pododjeljenje za socijalnu zaštitu.

Jednokratna pomoć za opremu novorođenog djeteta ostvaruje se u iznosu od 25% od prosječne mjesečne plate u Brčko distriktu.

Roditelji su dužni da u roku od 60 dana od dana rođenja djeteta podnesu zahtjev za ostvarivanje prava na opremu za novorođenče.

4. Doplatak za djecu

Član 13

Pravo na doplatu za djecu, kao novčano davanje, ima svaki građanin Brčko distrikta pod uslovima predviđenim ovim zakonom.

Član 14

Doplatak na djecu, u skladu s članom 13 ovoga zakona, nema građanin Distrikta koji ima registrovano privatno preduzeće, samostalnu radnju ili se bavi drugim vidom privatne djelatnosti koja podliježe plaćanju poreza ili paušala, kao i lica čija primanja prelaze cenzus od 15% prosječne plaće u Distriktu po članu domaćinstva.

Član 15

Pravo na dječiji doplatu obavezno pripada djetetu do navršene 15 godine života ukoliko ispunjava uslove predviđene ovim zakonom.

Djeca starija od 15 godina života ostvaruju pravo na dječiji doplatu:

1. ako se nalaze na redovnom obrazovanju u osnovnim, srednjim i višim školama, akademijama ili fakultetu, a najduže do navršene 26. godine života,
2. ako su nesposobni za samostalan život i rad, a nesposobnost je nastupila do 15 godine života ili u toku redovnog obrazovanja, za cijelo vrijeme trajanja nesposobnosti.

Dječiji doplatu isplaćuje se i za vrijeme školskog raspusta.

Rok za dostavljanje školskih potvrda je sljedeći:

- a) za djecu koja navršavaju 15 godina, na kraju školske kalendarske godine, roditelj se obavezuje na donošenje potvrde o završenom razredu, a u septembru mjesecu za svaku školsku godinu od 1. 9. do 30. 9. obavezuje se na donošenje potvrde o daljnjem nastavljanju školovanja,
- b) za djecu srednjoškolskog uzrasta, roditelj se obavezuje na donošenje potvrde o redovnom školovanju i to u periodu od 1. 9. do 30. 9. za svaku školsku godinu,
- c) za djecu studente do navršene 26. godine života, obaveza je donošenja potvrde o redovnom školovanju i to u periodu od 1. 10. do 31. 10. za svaku godinu.

Član 16

Dječiji doplatu ne pripada djeci koja su smještena u ustanove dječije i socijalne zaštite.

Član 17

Doplatak za djecu pripada samo za djecu koja imaju prebivalište ili privremeni boravak na teritoriji Distrikta.

Član 18

Pravo na doplatak za djecu ostvaruje se za djecu u porodici u zavisnosti od materijalnog položaja porodice, rasporeda rađanja i uzrasta djece, na osnovu podnesenog zahtjeva.

Nezavisno od materijalnih uslova porodice i redoslijeda rođenja, doplatak za djecu pripada djetetu za koje je nadležni organ donio akt o razvrstavanju zbog ometenosti u razvoju, ako nije smješteno u ustanovu socijalne zaštite.

Pravo iz stava 2 ovoga člana pripada djetetu do navršenih 26 godina života.

Član 19

Pravo na doplatak za djecu ostvaruje se od prvog dana u narednom mjesecu u odnosu na podneseni zahtjev.

Član 20

Pravo na doplatak za djecu ostvaruje se:

1. ako porodica ostvaruje pravo na socijalnu pomoć u skladu sa Zakonom o socijalnoj zaštiti,
2. ako ukupan mjesečni prihod po članu porodice ne prelazi 15% prosječne plate, a katastarski prihod po članu porodice u prethodnoj godini ne prelazi 3% prosječnog katastarskog prihoda po 1 hektaru zemljišta.

Član 21

Djetetu bez oba ili jednog roditelja, porodici koja ima dijete ometeno u psihičkom ili fizičkom razvoju i porodici u kojoj su oba ili jedan roditelj invalid od I do VI (završno sa VI) grupe – kategorije, te samohranim roditeljima, pripada pravo na dječiji doplatak, bez obzira na imovinske uslove, uvećan za 50%.

Član 22

Visina doplatka na djecu iznosi 10% od prosječne mjesečne plate ostvarene u Brčko distriktu BiH.

5. Posebni psihosocijalni tretman bračnih drugova koji žele djecu i za trudnice

Član 23

Pravo na poseban psihosocijalni tretman bračnih drugova koji žele djecu i trudnica ostvaruje se u porodičnom savjetovalištu obrazovanom pri Centru za socijalni rad Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Centar za socijalni rad).

Za ostvarivanje prava iz stava 1 ovoga člana, mogu se osnovati posebne ustanove u skladu sa zakonom.

INSTITUCIJA REVIZIJE

Član 24

Centar za socijalni rad koji pruža usluge socijalnog rada u postupku rješavanja prava iz oblasti dječije zaštite, može bilo kada izvršiti reviziju nad priznatim pravom korisnika, ukoliko dođe do promjene okolnosti koje utiču na ostvareno pravo.

Službenik Centra za socijalni rad može izlaskom u terensku posjetu i uvidom na licu mjesta izvršiti službeno dokazivanje stvarnog odsustvovanja ili prisustva podnosioca zahtjeva na prava iz dječije zaštite, kao i korisnika nad priznatim pravom iz dječije zaštite, najviše 2 puta u toku jednog mjeseca u različitom vremenskom periodu. Terenska posjeta pored zvaničnog izvještaja službenog lica mora biti usklađena i sa izjavama najmanje 2 (dva) mještanina.

III. DJEČIJA NEDJELJA

Član 25

U cilju stvaranja povoljnijih uslova za razvoj zaštite djece i proširivanja njene materijalne osnove uvodi se «Dječija nedjelja».

Član 26

Prva sedmica u oktobru svake godine određuje se kao «Dječija nedjelja» na teritoriji Distrikta.

Član 27

Za vrijeme trajanja «Dječije nedjelje» naplaćivat će se doprinosi:

1. 1% na vozne karte u međumjesnom i međunarodnom željezničkom, brodskom, avionskom i autobuskom saobraćaju,
2. 1% na ulaznice za pozorišne i bioskopske predstave i sve druge priredbe gdje je pristup dozvoljen s plaćenom ulaznicom,
3. 1% na ulaznice za sportske utakmice i sportske priredbe,
4. 20% na poštanske pošiljke u unutrašnjem saobraćaju, osim na pošiljke novina i časopisa.

Član 28

Naplaćivanje novčanih iznosa utvrđenih ovim zakonom, privredna društva, poslodavci i druga pravna i fizička lica, koja vrše naplatu na području Distrikta, dužna su uplatiti te iznose na poseban račun budžeta Distrikta u roku od 15 dana po isteku mjeseca oktobra.

Član 29

Nadležno odjeljenja koje se bavi poslovima dječije zaštite, uplaćena i osigurana sredstva u budžetu Distrikta s pozicije «Dječija nedjelja», raspoređuje organizatorima manifestacija i akcija posvećenih djeci i unapređenju razvoja društvene brige o djeci.

IV. POSTUPAK ZA OSTVARIVANJE PRAVA

Član 30

U postupku za ostvarivanje prava po ovom zakonu primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 31

O pravima utvrđenim ovim zakonom u prvom stepenu rješava nadležni Centar za socijalni rad.

O žalbi protiv rješenja prvostepenog organa rješava Apelaciona komisija Brčko distrikta.

Drugostepeno rješenje Apelacione komisije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Član 32

Postupak za ostvarivanje prava po Zakonu o dječijoj zaštiti pokreće se na zahtjev lica, odnosno članova domaćinstva koji su dužni uz zahtjev za ostvarivanje prava utvrđenih ovim zakonom priložiti svu potrebnu dokumentaciju za ostvarivanje konkretnog prava.

Potrebnu dokumentaciju čine:

- izvod iz matične knjige rođenih za svu djecu,
- kućna lista,
- uvjerenje iz katastra,
- uvjerenje iz Direkcije,
- izvod iz matične knjige vjenčanih (za roditelje),
- presuda o rastavi braka (ukoliko je prisutan prekid bračne zajednice roditelja),
- potvrda o redovnom školovanju za dijete (ili djecu),
- rješenje o kategorizaciji (ukoliko je prisutno u porodici dijete sa smetnjama u razvoju),
- ovjera prihoda članova porodičnog domaćinstva s kućne liste (prihodi iz radnog odnosa, penzija i sl.),
- uvjerenje sa Biroa za zapošljavanje.

Član 33

Prava po ovom zakonu pripadaju korisniku od prvog dana narednog mjeseca u odnosu na podnošenje zahtjeva.

Član 34

Korisnik prava po ovom zakonu dužan je da prijavi svaku promjenu koja je od uticaja na ostvarivanje i obim tog prava, u roku od 30 dana od dana nastale promjene.

Član 35

Korisnici koji su ostvarili pravo na dječiji dodatak dužni su dostaviti potrebnu dokumentaciju za produženje prava u revizijskom postupku u periodu od 1. februara do 31. marta svake godine.

V. OSIGURANJE SREDSTAVA

Član 36

Sredstva za ostvarivanje prava iz domena dječije zaštite osiguravaju se:

1. u Budžetu Distrikta,
2. doprinosima,
3. porezima,
4. donacijama,
5. i svim drugim načinima u skladu sa zakonom.

Do donošenja odgovarajućih propisa koji će regulisati pribavljanje sredstava iz prethodnog stava, gradonačelnik je ovlašten da donese Odluku o privremenim stopama i načinima finansiranja.

V/a KAZNE NE ODREDBE

Član 36a

Novčanom kaznom kaznit će se:

- a) lice - podnosilac zahtjeva za kojeg službenik Centra za socijalni rad terenskom posjetom utvrdi stvarno odsustvovanje s prijavljene adrese tj. mjesta prebivališta i to novčanim iznosom od 100,00 KM;
- b) lice - korisnik prava na dječiju zaštitu za kojeg službenik Centra za socijalni rad terenskom posjetom utvrdi stvarno odsustvovanje s prijavljene adrese tj. mjesta prebivališta i to novčanim iznosom od ukupno dobijenih isplata po pravu koje je koristio do dana utvrđivanja činjeničnog stanja.

U slučajevima iz tački a i b ovoga člana, predstavnik Centra za socijalni rad službeno dostavlja zaprimljeni zahtjev ili kompletan predmet korisnika Pravobranilaštvu Brčko distrikta BiH, kako bi se pred Tužilaštvom pokrenuo krivični postupak.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 37

Dosadašnji korisnici koji su ostvarili prava, kao i lica koja su podnijela zahtjev za ostvarivanje prava povodom kojeg nije doneseno rješenje po propisima o dječijoj zaštiti koji su se primjenjivali na teritoriji Distrikta do dana stupanja na snagu ovoga zakona, dužni su u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona, podnijeti zahtjev za ostvarivanje prava po ovom zakonu.

Licima iz stava 1 ovoga člana, koja ne podnose zahtjev u roku iz stava 1 ovoga člana, prestaje daljnje ostvarivanje prava.

Član 38

Postupci za ostvarivanje prava, započeti prije stupanja na snagu ovoga zakona, koji nisu završeni, okončat će se po odredbama ovoga zakona.

Član 39

Nadležno Odjeljenje za poslove dječije zaštite će radi provođenja ovog zakona, u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga zakona, donijeti odgovarajuće propise i opće akte iz svoje nadležnosti.

Član 40

Do donošenja propisa iz člana 35 ovoga zakona primjenjivat će se propisi i opći akti iz oblasti dječije zaštite koji su se primjenjivali na teritoriji Distrikta do dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Član 41

Danom stupanja na snagu ovoga zakona, na teritoriji Distrikta prestaje primjena propisa o dječijoj zaštiti, koji su se do dana stupanja na snagu ovoga zakona primjenjivali na teritoriji Distrikta, izuzev propisa i općih akata iz člana 36 ovoga zakona.